

### З історії профспілкової організації НТУ «ХПІ»

[Анатолій Фомін, голова профспілкової організації співробітників НТУ «ХПІ» з 1990 року]  
#7 от 12.06.2020

У 1922 році в інституті виникла й почала швидко зростати студентська профспілкова організація. На неї було покладено турботу про побут студентів і деякі функції, що раніше виконував студком. Студентський комітет на початку 1925 року був скасований. Усі його функції взяла на себе профспілкова організація. Вона охоплювала 20 профланок, у яких було понад 80% студентів. У ці роки активно велися пошуки організаційної структури вузівських профорганізацій, основних напрямків, форм і методів їх діяльності. Профспілкова робота розгорталася в умовах зміцнення зв'язку інститутів з виробництвом і підготовки студента не тільки як вузького спеціаліста, а й суспільно корисного працівника. Члени профспілки займалися підвищенням загальнотехнічного та культурного рівня, особливо в літню пору.

Наймасовіша громадська організація інституту — профспілкова. У 1960 році вона включала організації студентів, співробітників і робітників експериментальних майстерень. У 1961 році створюється єдина профспілкова організація. У 1965 році створюються дві профспілкові організації — студентська на чолі із профкомом та професорсько-викладацького складу і співробітників на чолі з місцевкомом. Відповідно до рішення XVII з'їзду профспілок СРСР місцевком ХПІ у 1982 році був перейменований у профспілковий комітет співробітників. Профспілкові організації піклувалися про поліпшення роботи їдалень, буфетів і інших побутових об'єктів, охорону праці і дотримання правил техніки безпеки, оздоровлення студентів і співробітників, розвиток фізичної культури та спорту.

У період із 1960 р. по 2020 р. головами профкому і місцевкому інституту обиралися М.К. Шокотов, І.М. Деньгін, Е.П. Єлбаєв, В.В. Бортовий, Л.Л. Товажнянський, В.Б. Клепіков, С.М. Космачов, О.П. Некрасов, В.О. Лозовий, М.Я. Петренко, В.В. Нешвєєв, В.І. Рябенький, В.В. Воїнов.

Уперше серед вищих навчальних закладів Харкова в червні 1990 року профкомом був укладений колективний договір із адміністрацією інституту, що є нормативним документом, який регулює відносини власника (або уповноваженого ним органу) та співробітників університету у сфері виробничих і трудових відносин, соціально-економічного розвитку університету, охорони праці, здоров'я і відпочинку співробітників університету та членів їх родин відповідно до чинного законодавства. Слід відзначити, що чинний колективний договір має соціальну спрямованість і сприяє зниженню напруженості в нашому великому колективі. Згідно із чинним законодавством щодо колективних договорів адміністрація університету і профспілковий комітет щорічно на конференції трудового колективу звітують про його виконання.

У зв'язку з тим, що з 2015 року відсутні дотації до дитячих путівок і санаторно-курортного оздоровлення співробітників за рахунок коштів фонду соціального страхування, профспілковий комітет університету взяв на себе оздоровлення дітей і співробітників за

рахунок коштів профспілкового бюджету. Тільки за період з 2015 р. до 2019 р. за пільговими путівками було оздоровлено 374 дитини співробітників університету, на що із профспілкового бюджету було виділено 777 560 грн. За цей період у санаторіях було оздоровлено 85 співробітників за пільговими путівками. Дотація до санаторних путівок за рахунок профспілкового бюджету склала 284 324 грн. Зазначимо, що наша профспілкова організація посідає провідне місце з оздоровлення дітей не тільки серед вузів Харкова, а й України, що відзначено Почесними грамотами Федерації профспілок України, Центральним Комітетом Профспілки працівників освіти і науки України, Харківським обласним комітетом Профспілки працівників освіти і науки України. Велику увагу профспілкова організація університету приділяє соціальному захисту не тільки співробітників, а й непрацюючих пенсіонерів.

Слід також відзначити, що в сучасних умовах стратегічним напрямком у роботі профспілкової організації університету є захист трудових, соціально-економічних прав і інтересів наших співробітників, розвиток і зміцнення конструктивного соціального діалогу та партнерства профспілкового комітету з адміністрацією університету. І вважаю, що ми із цим успішно справляємося.

На знімках: Всеукраїнська акція протесту з нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю і Міжнародного дня боротьби з бідністю (Київ, 17 жовтня 2018 р.) (вгорі); активісти профспілки щороку готують до відкриття спортивно-оздоровчий центр «Політехнік» у Фігуровці.